

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

MWT-P1A1P-072

EGZAMIN MATURALNY Z WIEDZY O TAŃCU

POZIOM PODSTAWOWY

Czas pracy 120 minut

MAJ
ROK 2007

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 16 stron (zadania 1 – 15). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem / atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
6. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
7. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
100 punktów

Wypełnia zdający
przed rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

Zadanie 1. (4 pkt)

Poniższe ilustracje przedstawiają różne style tańca hinduskiego. Dopasuj do każdej ilustracji właściwą nazwę stylu spośród oznaczonych literami A – E. Wpisz właściwe litery pod ilustracjami.

- A. Manipuri
- B. Bharata natyam
- C. Kathak
- D. Kathakali
- E. Odissi

1.1 *Manipuri*

1.2 *Kathak*

1.3 *Kathakali*

1.4 *Bharata natyam*

Zadanie 2. (5 pkt)

Zaznacz znakiem X w odpowiedniej rubryce tabeli zdania prawdziwe i fałszywe.

Nr zadania	Treść zadania	Prawda	Falsz
2.1	Starożytni Grecy uznawali, że jedynym celem tańca jest właściwe kształtowanie ciała, a kształtowaniem ducha powinna zajmować się filozofia.		X
2.2	Zgodnie z mitologią grecką, bogowie przekazali ludziom sztukę tańca.	X	
2.3	Taniec w życiu starożytnych Greków pojawiał się jedynie z okazji najważniejszych uroczystości ku czci bogów.		X
2.4	Taniec kuretów wykonywali jedynie uzbrojeni w tarcze mężczyźni.	X	
2.5	Geranos był tańcem, w którym uczestniczyli zarówno mężczyźni, jak i kobiety.	X	

Zadanie 3. (4 pkt)

Zaznacz znakiem X w odpowiedniej rubryce metrum, które przeważa w tańcach z różnych części Polski wymienionych w tabeli.

Nr zadania	Część Polski	Metrum parzyste	Metrum nieparzyste
3.1	Polska centralna		X
3.2	Polska wschodnia	X	
3.3	Polska południowo-wschodnia	X	
3.4	Polska zachodnia		X

Zadanie 4. (3 pkt)

Do każdego z wymienionych poniżej rodzajów dramatu greckiego dobierz nazwę pojawiającego się w nim tańca. Wpisz właściwą literę (A–D) do odpowiedniej rubryki tabeli.

Uwaga: jedna nazwa tańca jest zbędna.

Nr zadania	Rodzaj dramatu	Taniec
4.1	tragedia	C
4.2	komedia	A
4.3	dramat satyrowy	D

- A. kordaks
- B. pyrriche
- C. emmeleia
- D. sikinnis

Zadanie 5. (4 pkt)

Do każdej z podanych poniżej krótkich informacji o choreografach (5.1 – 5.4) dobierz właściwe nazwisko (A – D).

5.1 W jej twórczości choreograficznej elementy tańca neoklasycznego przeplatają się ze street dance, a komponując swoje układy, chętnie korzysta z komputera.

- A. Maguy Marin
- B. [Karole Armitage](#)
- C. Pina Bausch
- D. Anna Teresa de Keersmaecker

5.2 Jorge Donn jako pierwszy tancerz – mężczyzna zatańczył w jego balecie „Bolero” solową rolę.

- A. William Forsythe
- B. Heinz Spoerli
- C. John Cranko
- D. [Maurice Béjart](#)

5.3 Jego zainteresowanie sztuką abstrakcyjną i aleatoryzmem zaowocowało pojawieniem się nowej techniki tańca.

- A. Alvin Ailey
- B. Roland Petit
- C. [Merce Cunningham](#)
- D. Dominique Bagouet

5.4 Pod koniec XX w. przywrócił scenie Opery Paryskiej arcydzieła baletu rosyjskiego „Jezioro łabędzie”, „Śpiącą królewnę”, „Bajaderę” i inne.

- A. [Rudolf Nurejew](#)
- B. Michał Barysznikow
- C. Sergiusz Lifar
- D. Jurij Grigorowicz

Zadanie 6. (2 pkt)

Uzupełnij zdanie, wpisując właściwe określenia obok oznaczeń 6.1 i 6.2.

Tańce towarzyskie wykonywane na turniejach dzielimy na dwie grupy:

6.1 [standardowe](#)

i

6.2 [latynoamerykańskie](#)

Zadanie 7. (13 pkt)

Uzupełnij tabelę, wpisując poprawne dane w rubrykach oznaczonych 7.1 – 7.13.

Rok premiery	Tytuł baletu	Kompozytor	Choreograf	Scenograf	Odtwórcy głównych ról
1913	7.1 „ <i>Święto wiosny</i> ”	I. Strawiński	7.2 <i>Wacław Niżyński</i>	M. Roerich	M. Piltz
1917	7.3 „ <i>Parada</i> ”	7.4 <i>Eric Satie</i>	L. Miasin	P. Picasso	M. Szabelska, L. Miasin, M. Zwieriew
1909	7.5 „ <i>Chopiniana</i> ”	F. Chopin	7.6 <i>Michał Fokin</i>	A. Benois	A. Pawłowa, T. Karsawina, W. Niżyński
1919	„Trójkątny kapelusz”	7.7 <i>Manuel de Falla</i>	L. Miasin	7.8 <i>Pablo Picasso</i>	T. Karsawina, L. Miasin, L. Wójcikowski
1911	7.9 „ <i>Duch róży</i> ”	K. M. Weber	M. Fokin	L. Bakst	T. Karsawina 7.10 <i>Wacław Niżyński</i>
7.11 <i>1911</i>	„Pietruszka”	I. Strawiński	7.12 <i>Michał Fokin</i>	7.13 <i>Aleksander Benois</i>	T. Karsawina, M. Orłow, W. Niżyński, E. Cecchetti

Zadanie 8. (4 pkt)

Nazwij i omów taniec zaprezentowany na poniższej ilustracji .

Za podanie nazwy otrzymasz 1 punkt, za omówienie 3 punkty (cel tańca – 1 punkt, kompozycja tańca – 1 punkt, forma ruchu – 1 punkt).

8.1 Nazwa *danse macabre*

8.2 Omówienie

Celem tego tańca jest ukazanie równości wszystkich ludzi wobec śmierci. Jest to korowód, w którym postacie ludzi ustawione są naprzemiennie z postaciami kościotrupów symbolizujących śmierć. Postacie ludzi w strojach z epoki wykonują dostojne, spokojne ruchy, postacie kościotrupów, trzymając ludzi za dłonie i ramiona, wykonują ruchy skoczne i żywe.

Zadanie 9. (16 pkt)

Wpisz w odpowiednie miejsca w tekstach (I – V) litery (A – T), którymi oznaczono brakujące informacje.

Uwaga: wykaz zawiera trzy informacje niepasujące do żadnego tekstu. Wszystkie nazwiska, tytuły i nazwy zostały podane w mianowniku.

A. 1813	K. „Pietruszka”
B. 1959	L. „Pan Twardowski”
C. 1917	M. „Cudowny Mandaryn”
D. 1949	N. „Hrabina”
E. Alicja Boniuszko	O. Gdańsk
F. Barbara Bittnerówna	P. Łódź
G. Maria Taglioni	R. Warszawa
H. Anna Pawłowa	S. Zbigniew Kiliński
I. „Okrężne pod Kielcami”	T. Leon Wójcikowski
J. „Halka”	

Fragment I

Już w wieku 8 lat tańczył w corps de ballet Warszawskich Teatrów Rządowych. Od 1903 r. był koryfejem. W latach 1912 – 1914 występował jako solista i pracował jako choreograf m.in. w Londynie i Stanach Zjednoczonych. Partnerował **9.1** *Annie Pawłowej* w „Coppélii” i Annie Gaszewskiej w licznych solowych tańcach charakterystycznych. Od 1 września **9.2** *1917* r. mianowany został dyrektorem i baletmistrem baletu Teatru Wielkiego i dyrektorem warszawskiej szkoły baletowej. Wielkie zasługi położył w dziedzinie rodzimej twórczości baletowej. Opracował na nowo choreografię oper Moniuszkowskich, wznowił dawne balety polskie, takie jak: „Na kwaterze” Stanisława Moniuszki (1931), czy dwie wersje „Wesela w Ojcowie” (zatytułowane „Wesele na wsi” i „Karczma”). Nade wszystko jednak wystawiał nowe dzieła rodzimych kompozytorów współczesnych. Ogromny sukces przyniosło mu przede wszystkim wystawienie **9.3** *„Pana Twardowskiego”* Ludomira Różyckiego (1921).

Fragment II

Urodził się 14 marca **9.4** *1813* r. w Radomiu. W 1822 r. został przyjęty do warszawskiej szkoły baletowej, gdzie jego nauczycielami byli m.in. H. Debray i M. Pion. Po ukończeniu szkoły, szybko został jednym z solistów Teatru Wielkiego, odnosząc coraz większe sukcesy. Sławne było jego pas mazurowe w balecie „Wesele w Ojcowie”. Partnerował w „Sylfidzie” **9.5** *Marii Taglioni*. Jego debiutem choreograficznym był balet **9.6** *„Okrężne pod Kielcami”* wystawiony w 1846 r. Z ogromną pasją i oddaniem walczył o utrzymanie narodowego charakteru polskiego baletu. Jego dziełem jest układ tańców

w operze **9.7 „Halka”** Stanisława Moniuszki, zmieniony dopiero przez Piotra Zajlicha.

Fragment III

Jako tancerka zadebiutowała pod koniec lat 30. XX wieku w Krakowie, ale wojna uniemożliwiła rozwój jej talentu. W 1946 r. osiadła w **9.8 Gdańsku** i z tym miastem związała się na stałe. Zamiast odrabiać czas stracony dla osobistej kariery, zajęła się pracą organizacyjną. Stworzyła szkołę baletową, a w operze zbudowała od podstaw autorski zespół, z którym stworzyła ponad czterdzieści spektakli. Choć realizowała także własne wersje baletów klasycznych, jako pierwsza w PRL udowodniła, iż taniec może być sztuką prawdziwie nowoczesną. Jej balet **9.9 „Cudowny Mandaryn”** do muzyki B. Bartoka stał się wydarzeniem artystycznym, a odtwórczyni roli Dziewczyny – **9.10 Alicja Boniuszko** jedną z pierwszych gwiazd polskiego baletu współczesnego.

Fragment IV

W latach 1910 – 1915 uczył się w szkole baletowej w **9.11 Warszawie** pod kierunkiem Aleksandra Gillerta, Jana Walczaka i Heleny Rządówny. W 1915 r. wyjechał do Rosji, gdzie do 1921 r. pracował jako tancerz i choreograf. Pod koniec 1934 r. zorganizował własny, dziesięcioosobowy balet. Do 1939 r. zespół ten odnosił sukcesy za granicą. Jednym z jego solistów był **9.12 Zbigniew Kiliński** późniejszy kierownik artystyczny warszawskiej szkoły baletowej. Jako choreograf najchętniej wypowiadał się poprzez drobiazgowo opracowane miniatury – niewielkie scenki rodzajowe o prostej, żywej akcji, do których wplatał stylizowane tańce, najczęściej oparte na polskim folklorze. W sezonie 1956/1957 zorganizował balet teatru w **9.13 Łodzi**, którym kierował do końca sezonu 1963/1964.

Fragment V

Należał do pokolenia, które rozpoczynało karierę w trudnym okresie powojennym. Miał właściwie jednego nauczyciela, ale za to znakomitego – **9.14 Leona Wójcikowskiego**, którego w latach 20. i 30. podziwiała cała Europa. Z Krakowa, gdzie się uczył, przeniósł się do stolicy, by tańczyć w Teatrze Nowym. W latach 1951 – 1957 był solistą Zespołu Pieśni i Tańca Domu Wojska Polskiego. Dopiero później zaangażował się do Opery Warszawskiej, gdzie jego talent rozkwitł w pełni. Po Leonie Wójcikowskim przejął jego legendarną rolę w balecie **9.15 „Pietruszka”** do muzyki Igora Strawińskiego. Był Mazepą, Orfeuszem, Księciem w „Kopciuszku”, Arlekinem w „Mandragorze”, Mandarynem w „Cudownym Mandarynie” czy niezwykłym Diabłem w „Panu Twardowskim”. W **9.16 1959** r. otrzymał w Paryżu Nagrodę im. Wacława Niżyńskiego.

Zadanie 10. (5 pkt)

Podaj nazwiska artystów baletu zaprezentowanych we fragmentach życiorysów I – V w zadaniu 9.

Nr zadania	Fragment	Imię i nazwisko artysty
10.1	I	<i>Piotr Zajlich</i>
10.2	II	<i>Roman Turczynowicz</i>
10.3	III	<i>Janina Jarzynówna – Sobczak</i>
10.4	IV	<i>Feliks Parnell</i>
10.5	V	<i>Stanisław Szymański</i>

Zadanie 11. (8 pkt)

Do tytułów baletów (11.1 – 11.4) dopasuj nazwiska ich choreografów (A – E) oraz daty prapremier (a – e). Wpisz litery w odpowiednią rubrykę tabeli.

Uwaga: jedno nazwisko i jedna data są zbędne.

Nr zadania	Tytuł	Nazwisko choreografa	Rok prapremiery
11.1	„Napoli”	<i>August Bournonville</i>	<i>1842</i>
11.2	„Śpiąca królewna”	<i>Marius Petipa</i>	<i>1890</i>
11.3	„Zielony stół”	<i>Kurt Jooss</i>	<i>1932</i>
11.4	„Serenada”	<i>George Balanchine</i>	<i>1934</i>

A.	Kurt Jooss	a.	1842
B.	August Bournonville	b.	1890
C.	Marius Petipa	c.	1932
D.	George Balanchine	d.	1939
E.	Serge Lifar	e.	1934

Zadanie 12. (4 pkt)

Do ilustracji (12.1 – 12.4) dobierz nazwy technik wspomagających przygotowanie tancerza (A – E). Wpisz wybraną literę obok oznaczenia ilustracji.

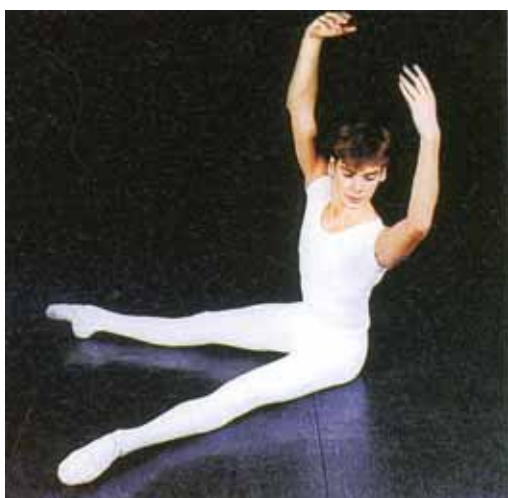
Uwaga: jedna nazwa nie pasuje do żadnej ilustracji.

12.1 *pilates*

12.2 *joga*

12.3 *barre à terre*

12.4 *tai chi*

- A. joga
- B. pilates
- C. barre à terre
- D. stretching
- E. tai chi

Zadanie 13. (4 pkt)

Na podstawie poniższych opisów (A – D) podaj nazwy tańców, wpisując je przy oznaczeniach 13.1 – 13.4.

A. Związany był szczególnie z obyczajami weselnymi, choć niektórzy przypisują mu pierwiastki tańca wojennego. W akompaniamencie muzycznym charakterystyczne są synkopy, przenoszące akcenty na słabe takty. Stopiły się w nim w jedną całość tańce o nazwach znanych z dawnych czasów, jak np.: „zapraszalny”, „goniony”, „przebiegany”, „skalmierzak”.

13.1 *krakowiak*

B. Pochodzi z obyczajów weselnych i zachował w swoich figurach, tematach i układach pierwiastek tańca miłosnego, zalotnego, sentymentalnego. Jest charakterystyczny ze względu na swoje przepiękne melodie, utrzymane przeważnie w tonacjach minorowych. Dawne formy tego tańca były wolne i odznaczały się spokojem i umiarem, dzisiejsze zaś mają tempo zmienne, raz wolniejsze, raz szybsze.

13.2 *kujawiak*

C. Taniec ten zrodził się na Mazowszu i nosił kiedyś inne nazwy. Nazywano go wyrwasem, drygantem, zwijaczem, drobnym, okrągłym. Charakterystyczne dla jego tempa jest to, że zgodnie z tradycją, wzrasta ono przy końcu tańca. Występują w nim elementy akrobatyczne – skoki, hołubce w wysokim wyskoku, przyklęki.

13.3 *oberek*

D. Zawsze żywy i dostojny, a jednocześnie pełen fantazji, łączy w sobie specyficzne cechy muzyczno–ruchowe, które stanowią o polskości tego tańca. Połączenie elegancji, dostojności, żywiołowości z ognistym charakterem jest czymś jedynym i typowym dla tego tańca. Pojawił się on w operach Stanisława Moniuszki „Halka” i „Straszny dwór”.

13.4 *mazur*

Zadanie 14. (9 pkt)

Zaznacz w tabeli znakiem X określenia prawdziwe i fałszywe związane z kierunkiem tańca butoh.

Nr zadania	Treść zadania	Prawda	Falsz
14.1	Wypowiadanie się ruchem na tematy kontrowersyjne.	X	
14.2	Harmonijne powiązanie tańca, muzyki i śpiewu.		X
14.3	Odejście od zasad technik tanecznych w kierunku improwizacji.	X	
14.4	„Taniec ciemności”.	X	
14.5	Wykorzystywanie bogato zdobionego, kolorowego kostiumu.		X
14.6	Eksponowanie brzydoty.	X	
14.7	Częste stosowanie groteskowych drewnianych masek.		X
14.8	Odczłowieczanie postaci.	X	
14.9	Dążenie do harmonii ruchu.		X

Zadanie 15. (15 pkt)

Na podstawie poniższej ilustracji dokonaj analizy (nie więcej niż 1 strona) domyślnego ruchu tanecznego. Zwróć uwagę na:

- kompozycję i formę ruchu,
- scenografię.

Za przedstawienie kompozycji i formy ruchu otrzymasz maksymalnie 10 punktów (kompozycja przestrzenna, kształt i dynamika ciała solisty w ruchu, położenie głowy, ramion, dłoni, korpusu, nóg, relacje między tancerzami), za omówienie elementów scenografii – 5 punktów.

Analiza

Kompozycja i forma ruchu:

Na pierwszym planie, centralnie usytuowana jest postać solisty, za nim na drugim planie zespół. Postacie w zespole są zróżnicowane: dzieci, kobiety. Występuje kontrast między spokojnym ułożeniem ciała tancerzy w zespole i dynamiką ruchu solisty. Ciało solisty jest naprężone, ułożone bokiem do widza, solista leży na podłodze, jego ciało załamuje się na linii pasa. Ciężar ciała solisty spoczywa na nogach, biodrach i dłoniach. Głowę ma odchyloną do tyłu, twarz zwróconą do widza. Ramiona wyprostowane w łokciach i ułożone równolegle. Korpus podparty jest na skierowanych do przodu ramionach. Dłonie płasko oparte są na podłodze, ułożone równolegle, obok siebie. Korpus solisty wygięty jest do tyłu, a biodra oparte na podłodze. Nogi są wyprostowane i ułożone równolegle obok siebie. Dostrzegamy zróżnicowane relacje poszczególnych członków zespołu w stosunku do solisty. Zespół ustawiony jest frontalnie wokół solisty, dwie tancerki zespołu pozostają w bliższej relacji z solistą, są pochylone w jego kierunku, wskazują na niego dłońią. Solista jest odwrócony od zespołu.

Scenografia:

Postać solisty oświetlona jest jasnym, punktowym światłem. Zespół natomiast stoi w półmroku. Kostium solisty stylizowany na pajaca, marionetkę, nawiązuje do postaci komedii dell'arte. Kostiumy zespołu są stylizacją stroju rosyjskiego. Charakteryzacja solisty podkreśla wyraz odtwarzanej postaci.

BRUDNOPIS